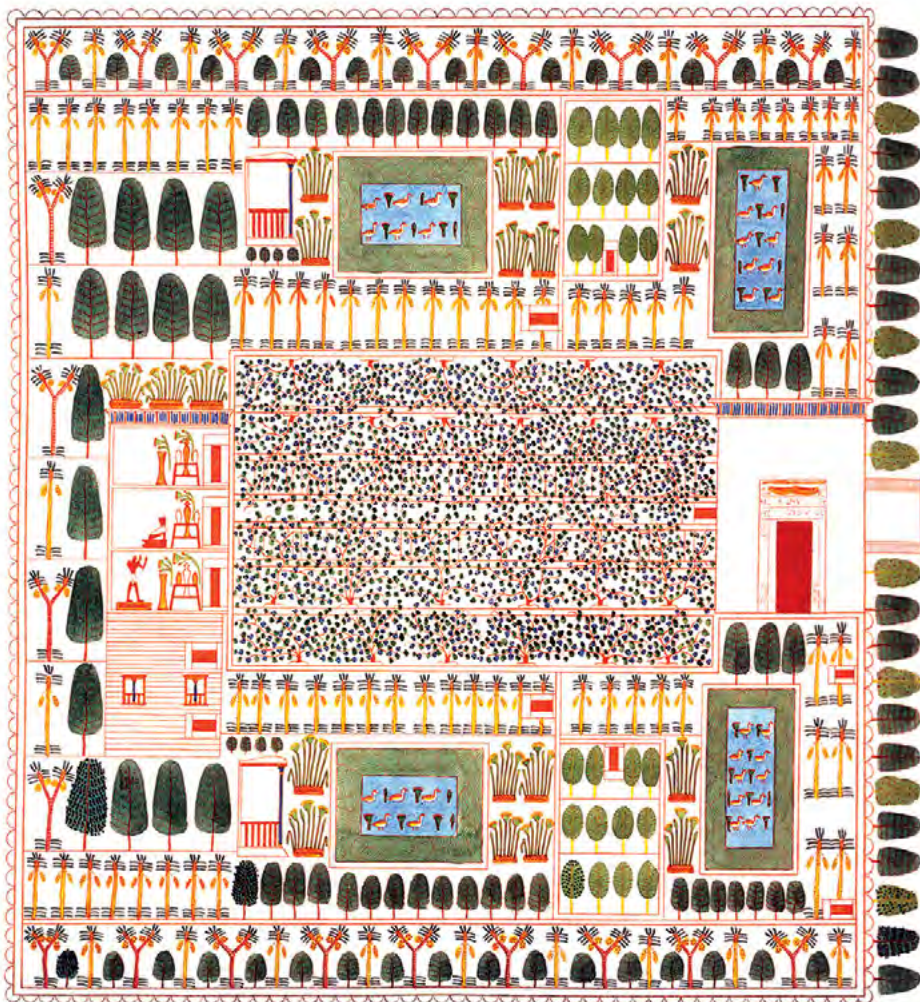

تاریخ باغسازی

ریشه‌ها و خاستگاه‌ها

تدوین و برگردان: دکتر علی اسدپور
عضو هیئت علمی دانشگاه هنر شیراز

تاریخ باغسازی

ریشه‌ها و خاستگاه‌ها

تدوین و برگردان: دکتر علی اسدی‌پور
عضو هیئت علمی دانشگاه هنر شیراز

انتشارات تخصصی هنر،
معماری و شهرسازی

کتابخانه کسری

اسدیپور، علی، ۱۳۶۱ - ، گردآورنده، مترجم
تاریخ باغسازی؛ ریشه‌ها و خاستگاه‌ها/ تدوین و برگردان علی اسدیپور، با همکاری شایسته اسکندری ...
[و دیگران].

مشهد: کتابکده کسری، ۱۴۰۰.
۱۵۶ ص: مصور.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۶۳-۳۵-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: نمایه.

Gardens -- Design -- History

موضوع: باغسازی -- تاریخ

Gardens -- History

موضوع: باغ‌ها -- تاریخ

SB۴۵۱

رده بندی کنگره:

۷۱۲/۰۹

رده بندی دیویی:

۷۶۴۳۱۳

شماره کتابشناسی ملی:

کتابکده تخصصی هنر، معماری و شهرسازی کسری

تاریخ باغسازی ریشه‌ها و خاستگاه‌ها

تدوین و برگردان: علی اسدیپور

با همکاری (به ترتیب حروف الفبا)

شایسته اسکندری، حسین پویانمهر، عاطفه جاوید، فاطمه حصیری، فرناز دسترنج، سیده یاسمن ده‌برزگی،
فرشته زارع کار مقدم، سیده فاطمه طاهری، مسیح معافی، یاسمین نورصبیحی

صفحه‌آرایی: منا گندمکار

چاپ اول: تابستان ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۶۳-۳۵-۰

انتشارات: کتابکده کسری

نشانی: مشهد، فلسطین ۱۴ پلاک ۱۰ تلفن: ۰۵۱ ۳۷۶۷۰۰۱۹

وبسایت و فروشگاه اینترنتی: www.kasrapublishing.ir

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب برای انتشارات کتابکده کسری محفوظ است. هر گونه تصویربرداری و
تکثیر اعم از نسخه کاغذی و دیجیتال و... از تمام یا بخشی از کتاب ممنوع و موجب پیگرد قانونی است.

۵	مقدمه
۷	توسعه آغازین باغسازی از حدود ۳۰۰۰ تا ۲۰۰۰ سال پیش از میلاد
۱۷	باغ‌های سلطنتی بین‌النهرین
۲۳	نمادگرایی و طراحی در باغ‌های مصر باستان
۳۷	باغ‌های مصر باستان: موقعیت و نمادپردازی آنها
۴۵	باغ‌های باستانی در یونان و ایتالیا
۵۳	مبلمان در باغ‌های یونان باستان
۵۹	باغ‌های یونان از عهد هومر تا رم
۷۳	طبیعت در قالب هنر: باغ‌ها و مناظرها در زندگی روزمره رُم باستان
۸۳	باغ‌های پمپئی، هرکولانیوم و ویلاهای تخریب‌شده توسط وزوویوس
	کرت‌بندی‌ها و آبگذرهای سنگی در پاسارگاد:
۱۰۱	یادداشت‌هایی از خاور نزدیک در هزاره نخست پیش از میلاد
۱۰۹	پاسارگاد
	باغ به مثابه بیانیه سیاسی:
۱۱۵	نمونه‌هایی از خاور نزدیک در هزاره نخست پیش از میلاد
۱۲۳	کاخ باغ ساسانی
۱۳۳	درباره نویسندگان
۱۳۷	یادداشت‌ها
۱۵۳	نمایه

مقدمه

کار میدانی است و یا نتیجه پژوهش‌های ژرف و فراگیر. در لایه‌های هر نوشتار می‌توان مفاهیم، معانی، نمادها و بن‌مایه‌های شکل‌گیری باغ را در هر دوره تاریخی یافت. هرچند ممکن است نظرات آنان منتقدانی هم داشته باشد، با این حال به عنوان یک سند، شایسته تأمل و تدبرند و دسترسی به آن، منبعی برای تحلیل‌های آتی خواهد بود. کمابیش تمامی نوشتارهای کتاب رویکردی میان‌رشته‌ای دارند و از معماری، باستان‌شناسی، تاریخ هنر و ادبیات در جای خود بهره می‌برند. این نگاه می‌تواند ارزش پژوهش‌های میان‌رشته‌ای را در بازخوانی تاریخ باغ روشن سازد.

در پایان شایسته است از انتشارات کتابکده کسری، مدیران فرهیخته آن و به ویژه جناب آقای مهندس مهدی آتشی به پاس دقت نظر و پشتیبانی‌های بی‌شماری که در انتشار این اثر داشته‌اند، سپاسگزاری گردد. این کتاب بدون زحمات، نکته‌سنجی‌ها و ذوق هنری صفحه‌آرا و گرافیک آن به سرانجام نمی‌رسید. از همه آنان و دیگر کسانی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی کتاب سهم و نقش داشته‌اند، صمیمانه قدردانی می‌نمایم. از آنجاکه هیچ نوشته‌ای خالی از لغزش نیست، از دریافت نظرات و پیشنهادهای پژوهشگران ارجمند استقبال می‌گردد.

تاریخ باغسازی در جهان قدمت دیرینه‌ای دارد؛ با این حال، همواره ایده‌های نخستین و خواستگاه‌های آن موضوعی چالش‌برانگیز بوده است. این کتاب مجموعه نوشته‌هایی را گردآورده که می‌کوشند تصویری از نخستین بارقه‌های شکل‌گیری باغ را در مهم‌ترین تمدن‌های جهان به نمایش بگذارند. نوشته‌ها از بین‌النهرین آغاز و به مصر، یونان، رم و ایران باستان منتهی می‌شوند. در آغاز ایده‌هایی برای شکل‌گیری هندسه محوری و کاشت متقارن در باغسازی بین‌النهرین، ایران و مصر مطرح می‌شود. سپس پیوند میان فرم، کارکرد و معنا در باغ‌های مصر باستان کاویده شده و نوعی گونه‌شناسی برای آن پیشنهاد می‌گردد. در ادامه به جایگاه باغ و باغداری در یونان باستان و گونه‌های مبلمان در آن باغ‌ها اشاره می‌شود. میراث معماری رم در تاریخ باغسازی بخش دیگری از جستارهای این کتاب است؛ جایگاه منظر و طبیعت در زندگی روزانه مردم رم و ساختار شهرها و خانه‌های آنان از جمله موضوعات مهم این بخش هستند. سهم هخامنشیان در تاریخ باغسازی جهان و نوآوری‌ها و پیشکش‌های آنان، بخش‌های پایانی کتاب را شکل می‌دهند؛ کاوش‌های اولیه و یافته‌های نوین در این بخش گنجانده شده‌اند. در پایان به کاخ باغ ساسانی اشاره شده است.

نویسندگان هر نوشتار از صاحب‌نظران برجسته و شاخص‌اند. یافته‌های آنان یا حاصل

■ ایده‌های نخستین در طراحی باغ و خاستگاه‌های اولیه آن موضوع اصلی مجموعه نوشته‌هایی است که در این کتاب گردآمده‌اند. بارقه‌های آغازین باغسازی در بین‌النهرین از لابه‌لای کتیبه‌ها، مطالعه اشیا تاریخی و بررسی شواهد باستان‌شناسی خود را آشکار می‌کنند. بخش مهمی از این کتاب مبتنی بر همین ساختار چندسشرستی استفاده از منابع و پیوند میان کارکرد و معنا به پیش می‌رود. نماد و نمادپردازی در باغسازی مصر باستان بخش دیگری از این کتاب است و در آن گونه‌شناسی باغ‌ها بر اساس پیوندهای آیینی و اسطوره‌ای واکاوی شده‌اند. همچنین با نگاهی بر آثار ادبی موجود و اندک شواهد عینی برجای مانده از روزگار یونان باستان، ایده‌های تازه‌ای از خلق باغ و مبلمان‌های آن نشان داده شده است. بخش مهمی از میراث باغسازی رومیان مدیون یافته‌هایی است که از شهر تاریخی پُمپی به دست آمده است؛ در این کتاب مجموعه‌ای از مهم‌ترین یافته‌های تاریخی از باغسازی رومیان در این شهر عرضه شده است. در نهایت ارمغان‌های هخامنشیان به جهان باغسازی معرفی می‌شوند؛ مفهوم هارمونی به مثابه ریشه نظم هندسی در کرت‌بندی‌ها و آبگذرهای سنگی به ویژه در پاسارگاد موضوع بخش‌های پایانی کتاب هستند. در انتها نیز به یمن نقشی از یک کوشک ایرانی بر ظرفی ساسانی، کاخ باغ ساسانی کاویده شده و تأثیر دو تمدن هخامنشی و ساسانی تا دوران اسلامی به اختصار شرح داده شده است. در نهایت باید گفت که این کتاب شماری از مهم‌ترین تحولات تاریخ باغسازی از حدود ۳۰۰۰ سال پیش از میلاد تا بخشی از دوران باستان متأخر را به اختصار بیان می‌کند. کتاب روایتی تاریخی از ایده‌هایی کلیدی دارد که در جغرافیای تمدن‌های بزرگ شناخته شده، ظاهر شده‌اند و تأثیر آن‌ها را می‌توان در الگوهای باغسازی معاصر نیز به نحوی جستجو کرد

ISBN: 978-622-6963-35-0

شهرسازی
معماری و
کتابخانه تخصصی هنر

اصالت و قیمت این کتاب فقط با هولوگرام اختصاصی «کتابخانه کسری» تأیید می‌شود.